

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΕΡΙΦ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

Δ/ση: Λ. Συγγρού 15 – 17
Τ.Κ.: 117 43 Αθήνα
Τηλ.: **213 20 63 822**
213 20 63 776

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Συνεδρίαση 49^η

Απόφαση υπ' αριθμ. 1689/2025

Στην Αθήνα, σήμερα **27-10-2025**, ημέρα **Δευτέρα** και ώρα **12:30'** η Περιφερειακή Επιτροπή συνήλθε σε **έκτακτη** συνεδρίαση **μέσω τηλεδιάσκεψης**, λόγω του επείγοντος των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ: 1316501/27-10-2025 πρόσκληση του Προέδρου της η οποία κοινοποιήθηκε νόμιμα στα μέλη της, στους Αντιπεριφερειάρχες και στις παρατάξεις, στις 27-10-2025.

Η επιτροπή συνεδριάζει εκτάκτως λόγω του επείγοντος του παρακάτω θέματος καθότι λήγει σύντομα η προθεσμία για άσκηση ενδίκου μέσου.

Θέμα 2^ο

Άσκηση ή μη αίτησης για την αναίρεση της υπ' αρ. **1911/2025** απόφασης του 10^{ου} Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Στην συνεδρίαση συμμετέχουν:

Ο Πρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής, κος Νικόλαος Χαρδαλιάς και
Τα τακτικά μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής κκ.:

- Τουμαζάτου Μαριάννα
- Κωνσταντέλλου Αθηνά
- Γώγος Χρήστος
- Παπασπύρου Αθανασία
- Βάρσου Μαργαρίτα
- Λογοθέτη Αικατερίνη
- Κατσικάρης Δημήτριος

Το αναπληρωματικό μέλος:

- Μακρή Σταυρούλα
- Μουζάλας Μάριος
- Τάτσης Γεώργιος

Απόντες από την συνεδρίαση:

Το τακτικό μέλος της Περιφερειακής Επιτροπής κ.κ:

- Βλάχου Γεωργία
- Μπαλάφας Γεώργιος
- Γεράκη Αικατερίνη

Εκ των ανωτέρω απόντων τακτικών μελών τα τρία (3) έχουν αντικατασταθεί από τα αναπληρωματικά μέλη.

Χρέη Γραμματέα της Περιφερειακής Επιτροπής εκτελεί η υπάλληλος της Περιφέρειας Αττικής, κα Γιαννάκου Παναγιώτα.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία καθώς στην συνεδρίαση συμμετέχουν 11 από τα 11 μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής, ο πρόεδρος της Επιτροπής κ. Χαρδαλιάς Νικόλαος δίνει το λόγο στους κ.κ. Σκουλά και Λυκοτραφίτη, οι οποίοι ενημερώνουν τα μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής για τα εξής:

Κατόπιν του με αρ. πρωτ. 1197727/02-10-2025 εγγράφου μας, ενημερωθήκαμε προφορικά ότι ο χειρισμός της ανωτέρω υπόθεσης, ήτοι η εισήγηση-γνωμοδότηση για την άσκηση ή μη αίτησης αναίρεσης

κατά της ως άνω δικαστικής απόφασης και η τυχόν άσκησή της δεν έχει ανατεθεί σε εξωτερικό δικηγορικό γραφείο-εταιρεία, παρότι πρόκειται για υπόθεση την οποία χειρίστηκε και στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας εξωτερική δικηγορική -εταιρεία και ότι ανατίθεται στο Γραφείο μας. Παραλλήλως, με το υπ' αρ. 1224193/08-10-2025 έγγραφο της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής διαβιβάστηκαν στο Γραφείο μας οι έγγραφες απόψεις που είχαν αποσταλεί από την ως άνω υπηρεσία προς το 29^ο Τριμελές Τμήμα του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, ενώπιον του οποίου εκδικάστηκε σε πρώτο βαθμό η ως άνω υπόθεση, για τις δικές μας ενέργειες.

Ενόψει των ανωτέρω, σας διαβιβάζουμε την ανωτέρω δικαστική απόφαση, που κοινοποιήθηκε στην Περιφέρεια Αττικής την 25-07-2025 (**λήξη προθεσμίας για την τυχόν άσκηση αίτησης αναίρεσης την 14-11-2025**) και σας εκθέτουμε τα εξής:

Με την ως άνω υπ' αρ. **1911/2025** απόφαση του 10^{ου} Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών συνδικάστηκαν αντίθετες εφέσεις της ενάγουσας-εκκαλούσας-εφεσίβλητης Α.-Χ.Φ., του Ελληνικού Δημοσίου, της Περιφέρειας Αττικής και του Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου κατά της υπ' αρ. 15365/2023 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών.

Με την τελευταία αυτή απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών αφενός μεν είχε απορριφθεί κατ' ουσίαν η αγωγή της ενάγουσας-εκκαλούσας-εφεσίβλητης Α.-Χ.Φ. κατά το μέρος που στρεφόταν κατά του Δήμου Μαραθώνος, αφετέρου δε η ίδια αγωγή είχε γίνει εν μέρει δεκτή και είχε αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου, του Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου και της Περιφέρειας Αττικής να καταβάλουν, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, στην ως άνω ενάγουσα-εκκαλούσα-εφεσίβλητη τα αναφερόμενα σε αυτή ποσά ως αποζημίωση για υλικές ζημιές (καταστροφή της οικοσκευής και προσωπικών της ειδών) και ως χρηματική λόγω ηθικής βλάβης από την ψυχική ταλαιπωρία που υπέστη λόγω της καταστροφής της οικίας της και του περιεχομένου της, αλλά και από τις δηλώσεις κυβερνητικών στελεχών περί αυθαίρετου χαρακτήρα του ακινήτου της και περί της ένεκα αυτού ευθύνης της, οι οποίες έγιναν γνωστές σε ευρύ κοινό, απορριφθείσας της ένστασης του Ελληνικού Δημοσίου, καθόσον όπως κρίθηκε το ένδικο ακίνητο είναι νομίμως υφιστάμενο προς του 1955.

Με την ως άνω υπ' αρ. 1911/2025 απόφαση του 10^{ου} Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, έγινε δεκτή η έφεση του Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου, εξαφανίστηκε κατά το μέρος αυτό η υπ' αρ. 15365/2023 απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών και απορρίφθηκε η αγωγή ως προς τον ως άνω Δήμο, ενώ έγιναν κατά τα λοιπά εν μέρει δεκτές οι εφέσεις των λοιπών εκκαλούντων, μεταρρυθμίστηκε η ως άνω απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών και αναγνωρίστηκε η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου και της Περιφέρειας Αττικής να καταβάλουν, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, στην Α.-Χ. Φ. το συνολικό ποσό των 55.774,02€, νομιμοτόκως, από την επίδοση της αγωγής έως την ολοσχερή εξόφληση.

Ειδικότερα, εκ του επιδικασθέντος ποσού, ποσό 35.774,02 ευρώ αφορά αποζημίωση για την καταστροφή των κινητών πραγμάτων εντός της οικίας της και ποσό 20.000,00 ευρώ χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη λόγω της καταστροφής της οικίας της και του περιεχομένου της, αλλά και από τις δηλώσεις κυβερνητικών στελεχών περί αυθαίρετου χαρακτήρα του ακινήτου της και περί της ένεκα αυτού ευθύνης της, οι οποίες έγιναν γνωστές σε ευρύ κοινό.

Σύμφωνα με το άρθρο 53 του ΠΔ/Τος 18/1989, όπως ισχύει:

«. . 3. Η αίτηση αναίρεσεως επιτρέπεται μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο, με συγκεκριμένους ισχυρισμούς, που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο, ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλομένης αποφάσεως - ως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου.

4. Δεν επιτρέπεται η άσκηση αίτησης αναίρεσεως, όταν το ποσό της διαφοράς που άγεται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι κατώτερο από σαράντα χιλιάδες ευρώ, ».

Όπως έχει παγίως κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας για το παραδεκτό της αίτησης αναίρεσης απαιτείται η συνδρομή των προϋποθέσεων και των δύο ως άνω διατάξεων, ήτοι και του ελαχίστου ποσού της διαφοράς και των αναφερομένων στην παράγραφο 3 προϋποθέσεων, (βλ. ΣτΕ 856/2013 επταμ., 110/2015, 107/2015, 1282/2014, 2177/2011 επταμ.).

Κατά τα παγίως κριθέντα (ΣτΕ 2173/2014 7μ., 1016/2014, 4877/2012 7μ., 3525/2012 7μ., 1383/2012, 916/2012 7μ., 3374/2011 7μ.), η αίτηση αναίρεσης ασκείται, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, μόνον κατ' εξαίρεση, όταν τίθεται συγκεκριμένο νομικό ζήτημα, η επίλυση του οποίου ήταν αναγκαία για τη διάγνωση της οικείας υπόθεσης, η δε έλλειψη νομολογίας ή αντίθεση σε αυτήν δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση να αναφέρεται σε ζητήματα αιτιολογίας, αλλά θα πρέπει να αφορά αποκλειστικά στην ερμηνεία διατάξεως νόμου ή γενικής αρχής, δυνάμενης να έχει γενικότερη εφαρμογή. (ΣτΕ 1457/2015, 1913/2014, 1016/2014, 3012/2013).

Περαιτέρω, όπως προκύπτει από το άρθρο 56 του ΠΔ/τος 18/1989, ως λόγοι αναίρεσης δεν μπορούν να προβληθούν λόγοι που ανάγονται στην εκτίμηση των αποδείξεων ή στην περί των πραγμάτων κρίση του Δικαστηρίου, παρά μόνο λόγοι που αφορούν παράβαση και εσφαλμένη ερμηνεία του νόμου.

Στην προκειμένη περίπτωση η αποδοθείσα στην Περιφέρεια Αττικής παράλειψη όπως αυτή παρατίθεται στην σκέψη 25 της συνημμένης υπ' αρ. 1911/2025 δικαστικής απόφασης, δεν αφορά σε ερμηνεία διατάξεων νόμου ή σε νομικό ζήτημα κατά την έννοια που ανωτέρω εκτέθηκε, αλλά η σχετική κρίση του δικάσαντος Δικαστηρίου, περί του ότι υφίσταντο πρηνή στο κρίσιμο σημείο της ως άνω Λεωφόρου, στα οποία εφύοντο δέντρα που δεν είχαν κλαδευτεί και πλησίαζαν να ενωθούν, ανάγεται στην εκτίμηση των αποδείξεων και συνεπώς ως προς την κρίση αυτή του Δικαστηρίου δεν μπορεί να προβληθεί παραδεκτός λόγος αναίρεσης.

Περαιτέρω και ως προς αυτές καθ' εαυτές τις αγωγικές αξιώσεις, οι οποίες συνολικά υπερβαίνουν το ποσό των 40.000€, που τίθεται, από τις ανωτέρω διατάξεις, ως ελάχιστη βάση για το παραδεκτό της αίτησης αναίρεσης λεκτέα τα εξής:

Όπως προκύπτει από την ως άνω απόφαση, το δικάσαν Δικαστήριο ήχθη στην κρίση του περί του ύψους της χρηματικής ικανοποίησης λαμβάνοντας υπόψη την ταλαιπωρία που υπέστη η ενάγουσα από την καταστροφή της οικίας της και του περιεχομένου της, αλλά και από τις δηλώσεις κυβερνητικών στελεχών περί αυθαιρέτου χαρακτήρα του ακινήτου της και περί της ένεκα αυτού ευθύνης της, οι οποίες έγιναν γνωστές σε ευρύ κοινό.

Σύμφωνα με τη νομολογία του ΣτΕ, η κρίση ως προς το ύψος της χρηματικής ικανοποίησης σε συγκεκριμένη περίπτωση σχηματίζεται από την εκτίμηση πραγματικών περιστατικών και ως εκ τούτου δεν συνιστά νομικό ζήτημα, λόγος δε, αναίρεσης ως προς το εύλογο του ύψους του ποσού, μπορεί να προβληθεί υπό εξαιρετικές περιστάσεις, ήτοι εφόσον είναι δυσανάλογα υψηλό, με αποτέλεσμα να παραβιάζεται η ΑΚ 932 και η συνταγματική αρχή της αναλογικότητας και υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις περί του παραδεκτού.

Υπό τα ανωτέρω, δεν χωρεί, κατά την άποψή μας, παραδεκτός λόγος αναίρεσης ως προς αυτό καθ' εαυτό το ύψος της χρηματικής ικανοποίησης, ενώ το ζήτημα της έλλειψης παθητικής νομιμοποίησης της Περιφέρειας Αττικής, ως προς τις δηλώσεις κυβερνητικών στελεχών περί αυθαιρέτου χαρακτήρα του ακινήτου της και περί της ένεκα αυτού ευθύνης της, οι οποίες έγιναν γνωστές σε ευρύ κοινό, δεν μπορεί παραδεκτός να προβληθεί το πρώτον ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 1501/2024).

Περαιτέρω, όπως ομοίως προκύπτει από την ως άνω δικαστική απόφαση, το δικάσαν Δικαστήριο ήχθη στην κρίση του περί των θετικών ζημιών λαμβάνοντας υπόψη τα διδάγματα της κοινής πείρας και της λογικής και συνεκτιμώντας τις ένορκες βεβαιώσεις που προσκομίστηκαν από την ενάγουσα. Παρά το γεγονός ότι εν προκειμένω ανακύπτει ζήτημα ως προς την κρίση του Δικαστηρίου, λόγω παράβασης των περί αποδείξεων διατάξεων, βάσει των οποίων απαιτείται πλήρης απόδειξη για την επιδίκαση θετικών ζημιών, στο μέτρο που δεν δύναται να προβληθεί, κατά τα ανωτέρω λόγος αναίρεσης και για το ύψος της χρηματικής ικανοποίησης, δεν μπορεί παραδεκτός να προβληθεί λόγος αναίρεσης μόνο ως προς το ύψος των θετικών ζημιών (35.774,02€), καθότι το ποσό αυτό υπολείπεται του ποσού της διαφοράς των 40.000€.

Ενόψει των ανωτέρω εισηγούμαστε την μη άσκηση αίτησης για την αναίρεση της υπ' αρ. 1911/2025 απόφασης του 10^{ου} Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Σύμφωνα με το άρθρο 176 παρ. 1 περ. θ' του Ν. 3852/2010, ως ισχύει, σε συνδυασμό με το άρθρο 175Α του ίδιου Νόμου, η Περιφερειακή Επιτροπή «...αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων...» και ως εκ τούτου παρακαλείσθε όπως αποφασίσετε σχετικά.

Μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της
η Περιφερειακή Επιτροπή
ομόφωνα αποφασίζει

Την μη άσκηση αίτησης για την αναίρεση της υπ' αρ. 1911/2025 απόφασης του 10^{ου} Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Χαρδαλιάς

Τα Μέλη

Τουμαζάτου Μαριάννα
Κωνσταντέλλου Αθηνά
Γώγος Χρήστος
Παπασπύρου Αθανασία
Βάρσου Μαργαρίτα
Λογοθέτη Αικατερίνη
Κατσικάρης Δημήτριος
Μακρή Σταυρούλα
Μουζάλας Μάριος
Τάσης Γεώργιος